

Souhrnná teritoriální informace Libanon

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Bejrútu (Libanon) ke dni 15. 5.
2020 11. 5. 2020 14:18

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.13)
3. Vztahy země s EU (s.19)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.21)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.28)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.30)
7. Kontakty (s.39)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. **Oficiální název státu, složení vlády**
- 1.2. **Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)**
- 1.3. **Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.**
- 1.4. **Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let**
- 1.5. **Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba**
- 1.6. **Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)**
- 1.7. **Daňový systém**

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Název státu:

- arabsky: Al-Džumhúríja al-Lubnáníja
- česky: Libanonská republika
- francouzsky: République libanaise
- anglicky: Republic of Lebanon

Všeobecná informace:

Libanon je parlamentní republika založená na ústavě z roku 1926 s novelou z roku 1943 (vyhlášení nezávislosti). Novela byla doplněna Táifskými ujednáními z roku 1989, kterým byla ukončena 15 let trvající občanská válka. Specifikem Libanonu je přítomnost 18 náboženských komunit a současný systém je nastaven na zamezení střetů mezi nimi. Vrcholné ústavní funkce jsou proto rozděleny (zejména s cílem zachování základní rovnováhy mezi křesťany a muslimy) - ústava dělí moc mezi prezidenta (maronitského křesťana), předsedu parlamentu (šíitského muslima) a premiéra (sunnitského muslima).

Hlava státu:

Prezidentem je Michel Aoun, zvolený 31. října 2016.

Parlament:

Volby do jednokomorového parlamentu (Národní shromáždění, 128 členů) probíhají na 4 leté volební období na základě tzv. politického konfesionalismu založených na Taifských ujednáních z roku 1989. 128 křesel je proporcčně rozděleno do okrsků podle náležitosti k určitému vyznání a zásady, že křesťanské i muslimské strany mají k dispozici identický počet křesel, tj. po 64 poslancích. Z deseti náboženství přítomných v parlamentu je nejsilněji zastoupena křesťanská maronitská církev (33 křesel), následovaná šíity a sunnity (po 27 křeslech). Systém je poměrný s pohyblivým volebním prahem. Předsedou parlamentu je od roku 1992 Nabih Berrí (předseda šíitského hnutí Amal).

Poslední volby se uskutečnily 6. května 2018 (poprvé od roku 2009).

Vláda:

Současná „technokratická“ vláda, v čele s bývalým ministrem školství a universitním profesorem Hassanem Diabem, byla jmenována 21. ledna 2020 po rezignaci premiéra Saada Harírího. Odstoupení Harírího bylo důsledkem celonárodních protivládních protestů, které probíhaly od října 2019 (tzn. „Říjnová revoluce“). Nová vláda složená z „odborníků“ bez politické afilice získala důvěru parlamentu 11. února 2020 (podpořilo ji 69 poslanců ze 128). Pro vládu hlasovalo hnutí Hizballáh, hnutí Amal, Svobodné vlastenecké hnutí, hnutí Marada a drúzský politik Tamar Arslan.

V současné, 20-ti členné vládě je 6 žen, největší počet v dosavadní historii Libanonu.

Předseda vlády	Nezávislý	Hassan Diab
Ministr školství a vyššího vzdělání	Nezávislý	Tarek Majzoub
Ministr telekomunikací	Nezávislý	Talal Hawwat
Ministr vnitra a místních samospráv	Nezávislý	Mohammed Fahmi
Ministr životního prostředí a administrativního rozvoje	Nezávislý	Demianos Kattar
Ministr turistiky a sociálních záležitostí	Nezávislý	Ramzi Mcharrafieh
Ministryně informací	Nezávislá	Manal Abdel Samad
Místopředsedkyně vlády a ministryně obrany	Nezávislá	Zeina Akar
Ministr energetiky a vody	Nezávislý	Raymond Ghajar
Ministryně spravedlnosti	Nezávislá	Marie – Claude Najm
Ministr zahraničních věcí a emigrantů	Nezávislý	Nassif Hitti
Ministr ekonomiky a obchodu	Nezávislý	Raoul Nehme
Ministryně pro záležitosti vysídlenců	Nezávislá	Ghada Chreim
Ministryně práce	Nezávislá	Lamia Yammine
Ministr dopravy a veřejných prací	Nezávislý	Michel Najjar
Ministryně mládeže a sportu	Nezávislá	Vartiné Ohanian

Ministr financí	Nezávislý	Ghazi Wazni
Ministr kultury a zemědělství	Nezávislý	Abbas Mortada
Ministr průmyslu	Nezávislý	Imad Hoballah
Ministr veřejného zdraví	Nezávislý	Hamad Ali Hassan

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Počet obyvatel: 4,85 – 6,85 mil. (odhad 2019)

K počtu obyvatel dlouhodobě chybí oficiální libanonské statistické údaje. Světová banka uvádí 6,85 mil. obyvatel 2018, kteří však vedle cca 4,85 milionu Libanonců zahrnují dlouhodobé palestinské uprchlíky (475 000 podle údajů UNRWA z roku 2019), 950 000 syrských uprchlíků (registrovaných u UNHCR, libanonská vláda udává 1,5 milionu) a naopak nezohledňuje cca 170 000 - 500 000 neregistrovaných palestinských uprchlíků a cca 18 500 uprchlíků z Etiopie, Súdánu, Iráku ad. Ze stejného důvodu neexistuje ani oficiální údaj k hustotě osídlení (669.5 obyvatel/km² podle údajů Světové banky z r. 2018). Osídleno je zejména pobřeží se zástavbou jednotlivých vesnic a měst a pohoří Libanon v okolí Bejrútu (88 % obyvatelstva žije ve městech nebo v jejich okolí). Ve světě existuje silná zahraniční diaspora pravděpodobně přesahující 12 milionu Libanonců (dle některých údajů až 15 mil. osob). Průměrný roční přírůstek je 4,2 %, porodnost 1,7 (2019, údaj Světové banky).

Národnostní složení:

Z hlediska současného počtu přítomných obyvatel v zemi (včetně neregistrovaných uprchlíků ze Sýrie) tvoří libanonští občané cca 68 % (z nich cca 10 % jsou Arméni, Kurdové a jiní), Syřané cca 24 % a palestínští uprchlíci cca 8 % obyvatelstva (oficiální údaje se liší – podle sčítání v palestinských táborech z roku 2017 má být v zemi cca 177 000 Palestinců, neoficiální odhady hovoří až o 500 000). Libanonští občané jsou z 95 % arabského etnika, avšak zvláště křesťanští Libanonci se často jako Arabové neidentifikují.

Náboženské složení:

Pozn.: oficiální údaje neexistují, informace je odvozena z nezávislých zdrojů a nezohledňuje uprchlické skupiny.

V Libanonu je oficiálně registrováno 18 náboženských komunit – 12 křesťanských, 5 muslimských a 1 židovská (lze nalézt i údaj 17 komunit, který z politických důvodů nezohledňuje právě židovskou obec).

Největší komunitou jsou křesťané (odhadem 34 %), kteří se dělí do několika dalších skupin (převažují maronité – 24 % z celkového počtu obyvatel; následují řečtí pravoslavní; řečtí katolíci; arménští křesťané, aj.). Muslimové tvoří cca 61 % obyvatel (cca 30 % muslimští šiíté, 30% muslimští sunnité a menší skupiny Alavitů a Ismaelů). Politicky významní jsou drúzové, k nimž se hlásí přibližně 5 % obyvatelstva.

Jednotlivé náboženské komunity jsou na území Libanonu zastoupeny nerovnoměrně: šité žijí zejména na jihu země, v údolí Bekáa a na jižním předměstí Bejrútu, sunnitě obývají okolí Tripoli, Saïdy a Bejrútu, drúzské osídlení je významné v pohoří Šúf. Převaha maronitské komunity je v oblasti Mount Lebanon a ve východním Bejrútu. K židovskému vyznání se hlásí Libanonci v řádu stovek osob.

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

Všeobecné informace:

Libanon je rozvojovou zemí se svobodným trhem a silnou tradicí „laissez-faire“. Vláda podporuje soukromé investice, veřejné vlastnictví se omezuje prakticky pouze na infrastrukturu a poskytování veřejných služeb.

Malá rozloha a tradiční skladba ekonomiky (5 % zemědělství, 15 % průmysl, 80 % služby) předurčují Libanon k silné závislosti na bezpečnostní situaci v regionu. Právě tato skutečnost se v současné době promítá do nenaplnění jeho značného ekonomického potenciálu. Ten je dán především výhodnou geografickou polohou (atraktivní krajina na pobřeží Středozemního moře s celoročně zasněženými horami), vzdělaným obyvatelstvem, dobrými obchodními vztahy s EU a unikátní historií.

Libanon historicky patřil mezi hospodářsky nejrozvinutější země regionu, nicméně občanská válka v letech 1975–1990 jeho dobrou ekonomickou základnu významně narušila a zemi připravila o pozici bankovního a obchodního centra regionu. Po válce se sice fyzickou a finanční infrastrukturu podařilo přebudovat, stalo se tak nicméně za cenu značného státního zadlužení, se kterým se země vypořádává dodnes. Období obnovy a rekonstrukce bylo opětovně přerušeno válečným konfliktem mezi Hizballáhem a Izraelem v létě 2006. Libanon utrpěl vážné škody v oblasti infrastruktury, bylo zničeno na 30 000 bytových jednotek a prakticky všechny silniční mosty.

Libanon se těší relativně dobrým obchodním vztahům s EU. V r. 2002 byla sjednána mezi EU a Libanonom Asociační dohoda, jejímž cílem je liberalizace vzájemné směny průmyslových a převážné většiny zemědělských výrobků. V prvních letech implementace Asociační dohody Libanon zaznamenal poměrně silný hospodářský růst (v letech 2007 až 2010 se pohyboval v rozmezí 7 – 10 %), který odrážel zejména zájem investorů ze zemí Perského zálivu.

Od roku 2011, v důsledku krize v Sýrii, se ekonomická situace v Libanonu (do té doby slibně se vyvíjející) začala zhoršovat. Dopady tohoto dlouhotrvajícího konfliktu – příliv více než 1,1 milionu registrovaných uprchlíků, růst vnitřního napětí, uzavření tradičních obchodních cest, pokles zájmu investorů – zapříčinily ekonomický propad (1 – 2 % v letech 2011 – 2017). V roce 2019 se vlivem politické, ekonomické a finanční krize propadla libanonská ekonomika ještě hlouběji (0,3% růst v roce 2018, 0,2% v roce 2019 a následkem současné pandemie COVID-19 se v roce 2020 očekává negativní růst libanonské ekonomiky.

Tradiční motory libanonské ekonomiky (nemovitosti, stavební průmysl, turismus) přestaly fungovat a bankovní sektor, který dlouhodobě odolával, se ukázal jako zranitelný.

V roce 2019 se špatná ekonomická situace v Libanonu nadále zhoršovala, což vyvolalo obavy z jejího zhroucení. V souvislosti se zpomalením ekonomického růstu a s poklesem významných finančních transferů libanonské diaspory (v zemích Zálivu působí cca 500 tisíc Libanonců, kteří do vlasti ročně převádějí kolem 8 mld. USD) se již tak jeden z

největších státních dluhů ještě zvýšil a v zemi se nedostávalo likvidity. Za účelem získání finančních prostředků se vláda na podzim 2019 dohodla na uvalení daně na internetové hovory (aplikace WhatsApp, FaceTime apod.), čímž spustila největší povstání, které země za desetiletí poznala. Důsledkem pak byla rezignace premiéra Saada Haríriho v říjnu 2019.

Veřejný dluh nadále roste, v roce 2019 dosáhl více než 170% HDP a podle odhadů MMF se očekává, že v roce 2020 přesáhne 171%. Libanon je dnes třetí nejzadluženější zemí na světě a nejzadluženější zemí arabského světa.

Devizové rezervy v centrální bance v roce 2019 klesaly. Ke konci roku 2019 deklarovala libanonská vláda rezervy ve výši 31 mld. USD. Růst bankovních vkladů je od léta 2019 záporný, v prosinci 2019 dosáhly vklady negativní zůstatek ve výši 5 miliard USD)

Jako následek „Říjnové revoluce“ byly banky na podzim 2019 na dva týdny uzavřeny, což způsobilo paniku mezi vkladateli. Stát omezil výběry a vnitrostátní i zahraniční transfery, čímž dále klesala kupní síla, zvyšovala se nezaměstnanost a dovozci nemohli financovat importované nákupy. V druhé polovině 2019 vznikl paralelní devizový trh, který se rychle odpoutal od státem fixovaného pevného kurzu LBP k USD (1507.5 LBP/USD) a na konci roku 2019 se 1 USD měnil za cca 2000 LBP/USD. Důvodem byl nedostatek likvidity komerčních bank, který byl způsoben spekulativním odlivem financí do zahraničních bank.

Země čelila v roce 2019 kromě makroekonomických a politických výzev mnoha sociálním problémům. Masivní příliv syrských uprchlíků dlouhodobě oťrásl demografickou rovnováhou země, trhem práce a vyvíjel tlak na ceny nájmu, infrastrukturu a dodávky veřejných služeb (voda a elektřina), zvýšila se nezaměstnanost, především v neformálním sektoru. Následkem „Říjnové revoluce“ 2019 se situace ještě zhoršila, došlo ke ztrátě stovek tisíc pracovních míst, uzavírání podniků a prohlubování chudoby.

Počátkem roku 2018 libanonská vláda podepsala dlouho očekávané smluvní dohody s mezinárodním konsorciem pro průzkum a těžbu ropy a zemního plynu v rámci prvního kola zahraničního licencování. V roce 2019 byly vkládány velké naděje do začátku průzkumných vrtů v pobřežních vodách Libanonu. Vláda deklarovala, že ekonomická situace se během krátké doby, díky objevům ložisek ropy a zemního plynu, zlepší a Libanon vstoupí do elitního klubu exportérů. V roce 2020 se situace již tak optimisticky nejeví, velkým otazníkem zůstává vztah mezi náklady na těžbu a vlastními objemy ložisek, navíc se do těchto kalkulací negativně promítá současná krize v energetických komoditách na světových trzích.

Pozn.: Od r. 2018 bylo velké očekávání vkládáno do aktivit tříčlenného konsorcia Total, Eni & Novatek, vedené francouzským gigantem Total, které získalo licenci na průzkum a přípravné práce spojené s těžbou ropy a zemního plynu v oblasti libanonského teritoria ve Středomoří. Smlouvy o zahájení vrtů byly uzavřeny v únoru 2018, nadále však trvají spory s Izraelem o okrajovou část mořského území, kde se uhlovodíkové zásoby nacházejí. Průzkumné vrtly byly zahájeny v únoru 2020.

V souvislosti s podzimní revolucí a následně s pandemií COVID-19 libanonská vláda v roce 2020 očekává:

- Pokles HDP o 12 % (v roce 2019 pokles o 6,9%)
- Nárůst inflace na 27,1 %
- Další růst nezaměstnanosti (v roce 2019 dosáhla 11 %)

Prioritou nové vlády Hassana Diaba je obnovení politické stability a uskutečnění nezbytných reforem pro hospodářské

oživení a získání mezinárodního financování.

Základní makroekonomické ukazatele (2015 – 2019)

	2015	2016	2017	2018	2019
Nominální HDP (mld. USD)	49,46	49,61	51,46	56,4	58,6
HDP per capita (mil. USD)	11 177	11 105	8778	9251	9655
Růst reál. HDP (%)	0,8	1	1,2	0,3	0,2
Inflace (%)	-3,7	-0,8	4,5	6,1	3,1

Zdroj: MMF

Pozn. Oficiálně deklarovaná výše inflace 3,1 % za rok 2019 nekorespondovala s realitou. Hodnota inflace je uměle držena díky přetrvávajícímu státnímu subvencování základních potravinářských komodit (mouka, cukr) a pohonných hmot. Ve druhé polovině 2019, s prohlubující se hospodářskou krizí, reálná inflace rostla z měsíce na měsíc a pohybovala se ve dvouciferných hodnotách.

Současnost a očekávaný vývoj:

Ekonomickému výhledu Libanonu nadále dominuje krize v sousední Sýrii. Od podzimu 2019 se navíc přidala finanční a ekonomická krize, která je dále posílena a prohloubena probíhající pandemií COVID-19, uzavřením téměř celé ekonomiky a rostoucí nezaměstnaností.

Soukromé společnosti, které jsou již několik let v recesi, se od října 2019 potýkají s dalším výrazným zhoršením situace vlivem snížení ekonomické aktivity a poklesem likvidity na libanonském finančním trhu.

Bankovní restrikce (regulace směny a výplat USD, omezování domácích i zahraničních transferů) přispěly k dalšímu snižování kupní síly a soukromé společnosti byly nuceny snižovat svoje náklady (zejména spojené se mzdami).

Podle statistického úřadu dosáhla v prosinci 2019 míra nezaměstnanosti 11,4 % (aktivní populace). Mezi mladými lidmi (15-24 let) dosáhla nezaměstnanost 23,3% a nezaměstnaných je až 35,7% mladých vysokoškolských absolventů.

Služby zůstaly nadále dominantním sektorem libanonské ekonomiky, představovaly téměř 75 % libanonského HDP a zaměstnávaly dvě třetiny celkové pracovní síly.

Cestovní ruch představoval 20 % HDP a zaměstnával 18 % aktivní populace. Sektor prosperoval až do počátku syrské krize v roce 2011. V roce 2019 a k jeho konci byl zaznamenán meziroční pokles příjíždějících turistů do Libanonu o 14,2 % a

pokles obsazenosti hotelů v hlavním městě o 10 %. V souvislosti s pandemií COVID -19 jej již dnes zjevné, že cestovní ruch utrpí v roce 2020 ještě mnohem větší ztráty.

Sektor nemovitostí, který byl v minulých letech jedním z pilířů libanonské ekonomiky, se začal v roce 2018 utlumovat (pokles nové výstavby a cen nemovitostí). Jev lze vysvětlit jako přirozenou korekci dlouhodobě nadhodnocených nemovitostí, která mj. není bez pozitivních dopadů – např. snížení cen malých bytů se příznivě promítlo do vyšších prodejů. Dlouhé roky centrální banka dotovala půjčky na bydlení přes komerční banky a realitní sektor tak od roku 2012 přispíval k růstu libanonské ekonomiky. Dotace skončily v březnu 2018 a od té doby klesly realitní transakce meziročně o 17 %.

Oficiální výše inflace v roce 2019 dosahovala 3,1 %, ovšem vzhledem k finanční a ekonomické krizi a probíhajícímu ekonomickému útlumu v souvislosti s pandemií COVID-19 se v roce 2020 očekává její prudký růst.

Ekonomický výhled:

Ekonomická politika vlády se bude soustředit na vyřešení problému spojeného s restrukturalizací libanonského dluhu a na přilákání rychlé zahraniční finanční pomoci.

K získání zahraniční finanční pomoci za účelem oživení ekonomiky je zapotřebí provést kompletní reformu bankovního sektoru, rozpočtovou reformu (racionalizace výdajů, restrukturalizace veřejných institucí, zlepšení výběru daní a revize daňového systému, příjmy a výdaje v oblasti elektrické energie, důchodový systém) a přijmout opatření k stimulaci růstu (reformy zákonů o bankrotu, veřejných zakázkách, konkurenci, protikorupční zákon, opatření na podporu produktivních odvětví).

Vláda dosud nepřišla se žádným konkrétním návrhem k restrukturalizaci celkového zahraničního dluhu ve výši 92 miliard dolarů (171% HDP). Vláda se již koncem roku 2019 zavázala, že s věřiteli co nejdříve zahájí jednání o parametrech a finančních podmínkách restrukturalizace dluhu. Počátkem března 2020 oznámila neschopnost splatit svůj roční dluh, v roce 2020 se jedná o 4,5 miliardy USD (domácí dluh včetně eurobondů a úroků). Libanon v současnosti projednává s MMF návrh záchranného plánu své ekonomiky. Navrhované reformy budou vyžadovat financování od MMF a dalších dárcovských zemí a institucí. Reformní plán předpokládá zvýšení růstu ekonomiky na 2% do roku 2024 a vyžaduje bezprostředně 10 až 15 miliard dolarů.

Prognóza pro rok 2020: Vláda předpovídá, že její dluhové břemeno letos poklesne na 92% HDP ze současné (04/2020) úrovně 176%.

Restrukturalizaci dluhu lze očekávat v horizontu let 2020 – 2023.

Lze předpokládat, že stěžejním sektorem Libanonu zůstanou i nadále služby (bankovníctví, pohostinství a turistika), i když byly všechny sektory silně postiženy hospodářskou krizí.

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Libanonské veřejné finance jsou dlouhodobě deficitní. Fiskální deficit dosáhl v roce 2019 výše 5,8 miliard USD, což

představuje 34,5 % veřejných výdajů a 10,3 % HDP.

Největší výdaje stát vynakládá na obsluhu veřejného dluhu a na platy ve veřejné sféře. Dluh vládu zásadním způsobem omezuje v možnostech investovat do nevyhovující infrastruktury (voda ve vodovodní síti není pitná, elektřina trpí výpadky, veřejná doprava v podstatě neexistuje). Obrovské břemeno v posledních letech představují také výdaje spojené s přítomností syrských uprchlíků a vysídlených osob. Velké výdaje jdou na provoz a dotace státní energetické společnosti Electricité du Liban (EDL). V roce 2019 bylo opět potřeba ze státního rozpočtu ukrojit více než 5 mld. USD na pokrytí ztrát této monopolní energetické společnosti. Více jak třetina státního dluhu je tvořena právě deficitem EDL.

Veřejné finance (2015 - 2019)

	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy státního rozpočtu (mld. USD)	9,58	9,92	10,9	12,45	11,1
Výdaje státního rozpočtu (mld. USD)	13,53	14,87	15,90	18,10	16,9
Saldo (mld. USD)	-3,95	-4,94	-5,0	-5,65	-5,8
Veřejný dluh (v % k HDP)	140	146	150	151	160
Veřejný dluh (mld. USD)	70,68	75,27	79,5	84,00	92

Zdroj: Ministerstvo financí Libanonu, různé bankovní zdroje

Veřejné finance zaznamenaly v roce 2019 zjevné zhoršení v důsledku hospodářské nestability, léčbou měl být zvýšený tlak na ekonomický růst a výběr daní. Pokles veřejných příjmů nastal navzdory tomu, že vláda v rozpočtu na rok 2019 přijala daňová opatření ke zvýšení příjmů – zvýšení daně z úroků ze 7 % na 10 %, zavedení dodatečné 3 - 10% daně na dovozy zboží.

Vláda se nadále řídí Kapitálovým investičním programem (Capital Investment programme CIP), který schválila v roce 2018 a jehož cílem je především rozvoj a obnova infrastruktury. Syrská krize vyvolala zvýšený tlak na libanonskou infrastrukturu, což vedlo ke zhoršení do té doby postupně obnovující se infrastruktury (od skončení občanské války v roce 1990), zejména v dopravě. Přispěla též k prohlubování mezer zejména v odvětví elektřiny. Program by měl trvat celkem 12 let s objemem financí 22 mld. USD.

Impulesem pro libanonskou ekonomiku měla být finanční podpora mezinárodního společenství, kterou země obdržela během tří mezinárodních konferencí na podporu Libanonu (jaro 2018). Na konferenci CEDRE získal Libanon příslib 10,2 miliard USD ve zvýhodněných půjčkách a 860 mil. USD v grantech. Celkem 4 mld. z celkové částky poskytla Světová

banka, 1,35 mld. USD pak Evropská banka pro rekonstrukci a rozvoj a 1 mld. Saúdská Arábie. Libanon se na oplátku zavázal k provedení řady ekonomických reforem. Jejich součástí má být zrušení subvencí cen elektřiny, což by vedlo k prvnímu zvýšení cen od roku 1994. Kromě toho by měla vláda přestat dotovat ceny benzínu a opět zvýšit DPH. Tato opatření by měla Libanonu, spolu s důsledným výběrem daní, pomoci dostat závazku dosáhnout během příštích pěti let 5% růstu HDP, snížit veřejný dluh a dostat se na cestu k makroekonomické stabilitě. Část reforem má být zaměřena na boj s korupcí a zvýšení transparentnosti při zadávání veřejných zakázek.

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Platební bilance, devizové rezervy a HDP (2015 - 2019)

	2015	2016	2017	2018	2019
Obchodní bilance (mld. USD)	-15,10	-15,60	-18,00	-17,03	-15,5
Kapitálové toky (mld. USD)	14,73	16,21	22,60	21,80	18,7
Platební bilance (mld. USD)	-3,35	1,24	-7,30	-8,10	-11
Deviz. rezervy vč. zlata (mld. USD)	45,73	50,33	53,1	54,60	31
nominální HDP (mld. USD)	50,50	51,55	52,7	52,70	49
Čistý kapitálový účet (mil. USD)	132,18	-	-	-	
Čistý běžný účet (mil. USD)	-827,67	-	-	-	
Čistý finanční účet (mil. USD)	229,2	-	-	-	

Zdroj: Ministerstvo financí Libanonu, různé bankovní zdroje (chybějící údaje nebyly dosud vyhlášeny)

Zahraniční zadluženost, dluhová služba (2015-2019)

	2015	2016	2017	2018	2019
Vnitřní dluh (mld. USD)	43,2	38,3	40,1	48,81	56,8
Zahraniční dluh (mld. USD)	27,1	36,6	39,4	41,67	35,3
Dluh celkem (mld. USD)	70,3	74,9	79,5	90,48	92,1

Zdroj: Ministerstvo financí Libanonu, různé bankovní zdroje

V poměru dluhu k HDP je Libanon nejzadluženější ekonomikou arabského světa a třetím nejzadluženějším státem vůbec. Díky restrukturalizaci dluhu v návaznosti na donorskou konferenci Paříž II (2002) a poměrně vysokému ekonomickému růstu v následujících letech (až do roku 2012) se podařilo veřejný dluh stabilizovat. Válečný konflikt v Sýrii zapříčinil postupný propad libanonské ekonomiky až do současného stavu, kdy zadlužení dosáhlo 171 % HDP a zároveň došlo k výraznému snížení přílivu zahraničního kapitálu a pravidelných remitencí od Libanonců pracujících v zahraničí. Celkový dluh se tak dostal až na úroveň cca 92 mld USD.

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Bankovní sektor patřil ještě v I. polovině 2019 k pilířům libanonské ekonomiky. Na základě nastupující hospodářské a finanční krize začaly komerční banky ztrácet pevnou pozici, resp. důvěru. Podle Heritage Foundation měl Libanon nejliberálnější bankovní systém na celém Blízkém východě, 6 libanonských bank (Audi Saradar, BLOM, BankMed, Byblos, Fransabank a Banque Libano-Française) je pak vedeno mezi první tisícovkou nejlepších ve světě. V bankovním sektoru postupně probíhal proces koncentrace - 70 % trhu ovládlo 10 bank a více než 40 % zisků těchto bank připadá na 4 bankovní domy: Blom, Audi-Saradar, Bank of Beirut a Byblos. 50 % veškerých vkladů je v těchto 4 libanonských bankách. Většina bank je členem [Sdružení libanonských bank](#) (Association of Banks of Lebanon).

Vývoj bankovních depozit (2015 - 2019) v mld. USD

	2015	2016	2017	2018	2019
Bankovní depozita	151,6	162,5	204,4	173,20	161,1

Zdroj: různé bankovní zdroje

Díky slabé ekonomice a napjaté bezpečnostní situaci v regionu začal bankovní sektor v r. 2019 stagnovat. V roce 2019 dochází k významnému poklesu zisků bank. Bankovní depozita dosáhla celkové výše 161,1 mld. USD; bankovní půjčky klesly ve srovnání s předchozím rokem o 12,3 %, vklady klesaly díky ztrátě důvěry. Čisté zisky 4 největších bank se meziročně propadly o 7 % -8 %. Kombinace spekulativní politiky a spekulativních zahraničních investic i přes mírný nárůst klientských vkladů díky vysokým úrokovým sazbám (v r. 2019 nevyšším ze zemí Středního východu) nezvrátily nepříznivý

odliv kapitálu, což vyústilo koncem r. 2019 v neschopnost komerčních bank dostát svým závazkům vůči místním i zahraničním věřitelům.

Úročení USD vkladů : 5 – 8% p.a.

Úročení LBP vkladů : 10 – 12% p.a.

Hlavní banky a pojišťovny:

Na [webové stránce libanonské Centrální banky](#) jsou odkazy na domovské stránky hlavních bank a finančních institucí s měsíčními a čtvrtletními analýzami jak rozvoje vlastní banky, tak celé libanonské ekonomiky a trhu.

V Libanonu působí cca 65 společností a pojišťovacích brokerů (agentů), zabývajících se všemi druhy pojištění a zajištění. V oblasti životního pojištění patří k významnějším Alico, Sogecap Liban, SNA, Bancassurance, Libano-Suisse, ADIR, Libano-Arabe, UFA, CLA a Medgulf. V oblasti jiných druhů pojistek jsou významné Medgulf, Bankers, AXA Middle East, SNA, Libano-Suisse, Al-Mashrek, Libanon-Arabe, Fidelity, Cumberland a Alico. 30 pojišťovacích společností se stará o cca 60 % veškeré produkce. Seznam hlavních pojišťoven lze nalézt [zde](#).

1.7 Daňový systém

Fiskální rok se v Libanonu kryje s kalendářním: od 1. ledna do 31. prosince běžného roku.

Základní daně a poplatky:

- **Korporační daně z příjmu:** rovná daň 15 % pro právnické osoby a progresivní daň 4 % až 21 % pro fyzické osoby
- **Dan z finančních výnosů:** 7 % (oproti 5 % v roce 2016)
- **Daně z platů a mezd:** progresivní daň 2 % až 20 %
- **Daně z příjmu z movitého majetku:** 10 %
- **Povinný odvod do fondů sociálního zabezpečení:** 21,5 % pro zaměstnavatele (mateřská péče 7 % z platu, rodinný příspěvek 6 %, důchodový příspěvek 8,5 %) a 2 % pro zaměstnance (mateřská péče)
- **Daň z nemovitosti:** pohybuje se od 0 do 14 %
- **Daň z přidané hodnoty:** 11 % (oproti 10 % v roce 2016)
- **Kolky a cla:** obecná kolková povinnost 3 % uvalená na většinu smluv, cla pohybující se od 0 do 70 %

Více k systému daní a daňovým úlevám a osvobozením naleznete na [stránkách Agentury pro investiční rozvoj Libanonu \(IDAL\)](#) v kapitole Tax system.

V r. 2017 došlo v Libanonu k částečné reformě daňového systému. Součástí reformy bylo zvýšení některých daní (daň z přidané hodnoty, daň z příjmu právnických osob), zavedení daní nových (daň z finančních výnosů) a změn ve zdanění bankovníctví a stavebnictví. Cílem je především zvýšení příjmů do státního rozpočtu a přesvědčení zahraničních donorů o schopnostech země provádět potřebné reformy.

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Obchodní bilance Libanonu (2015-2019)

	2015	2016	2017	2018	2019
Obchodní bilance (mld. USD)	-15,1	-15,6	-15,8	-20,4	-15,5
Vývoz (mld. USD)	3,0	3,1	2,8	2,9	3,6
Dovoz (mld. USD)	18,1	18,7	19,6	23,3	19,1

Zdroj: Celní úřad Libanonu

Libanonský zahraniční obchod se dlouhodobě vyznačuje výraznou pasivní obchodní bilancí. Celkový dovoz, jehož významnou součástí jsou ropné produkty, se hodnotově snížil díky propadu světových cen ropy, zatímco celkový vývoz, vzhledem k posilujícímu USD, zaznamenal výrazný nárůst oproti roku 2018. Tím došlo ke snížení obchodního deficitu.

Nižší libanonský export v předcházejících letech byl do značné míry zapříčiněn nemožností plně využít pozemní tranzitní trasy přes Sýrii. Nicméně v r. 2019 byly otevřeny hraniční přechody mezi Jordánskem a Sýrií, přes které směřuje libanonský export do Jordánska a zemí Zálivu.

Nadále zůstává přerušen pozemní tranzit zboží mezi Libanonem a Tureckem a zásadně zredukovaný tranzit kamionů do/z Iráku. Alternativní mořské exportní trasy jsou příliš nákladné, jak časově, tak finančně. Pro osobní i nákladní dopravu je možné využít trajektu mezi tureckým přístavem Tasucu a libanonským přístavem Tripoli.

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Vývoz z Libanonu:

Teritoriální struktura libanonského vývozu je za poslední roky stálá. Standardně jí dominuje Švýcarsko a následují země Blízkého východu v čele se Spojenými arabskými emiráty, Sýrií a Saúdskou Arábií. Do EU v r. 2019 směřovalo celkem 16 % libanonského exportu, nejvýznamnějším evropským dovozcem zůstává Švýcarsko (1061 mil. USD), ze zemí EU pak Španělsko (46 mil. USD), Německo (42 mil. USD), Francie (37 mil. USD) a Itálie (27 mil. USD). Srovnatelně s ČR (0,34 mil. USD) Libanon z EU zemí dováží do Finska, Lucemburska, Maďarska, Slovenska, Chorvatska a Estonska.

Vývoz z Libanonu - nejvýznamnější partneři (2019)

Země	mil. USD	Podíl na celkovém vývozu (%)
Švýcarsko	1061	29,5
Spojené Arabské Emiráty	438	12,2
Saudská Arábie	245	6,8
Sýrie	190	5,3
Irák	146	4
Katar	128	3,6
Kuvajt	87	2,4
Jihoafrická republika	68	1,9
Jordánsko	63	1,8
Turecko	61	1,7
ČR	0,34	0,01

Zdroj: Celní úřad Libanonu

Dovoz do Libanonu:

V r. 2019 se do Libanonu dovezlo nejvíce zboží z USA, Číny, Itálie, Řecka, Ruska, Německa a Turecka. Podíl dovozu ze zemí EU tvořil přes 40 %, nejvýznamnějšími unijními exportéry byly Itálie (1,3 mld. USD), Řecko (1,4 mld. USD), Německo (0,9 mld. USD), Francie (0,8 mld. USD) a Španělsko (0,5 mld. USD). Srovnatelně s ČR exportovaly (66,1 mil. USD) do Libanonu z EU zemí Chorvatsko, Finsko, Slovensko, Slovinsko, Litva, Lotyšsko, Estonsko, Lucembursko a Malta.

Dovoz do Libanonu - nejvýznamnější partneři (2019)

Země	mil. USD	Podíl na celkovém dovozu (%)
------	----------	------------------------------

USA	1 704	8,9
Čína	1 626	8,5
Řecko	1 400	7,3
Rusko	1 343	7
Itálie	1 326	6,9
Německo	953	5
Turecko	939	5
Francie	769	4
Španělsko	535	3
Egypt	408	2,1
ČR	66	0,28

Zdroj: Celní úřad Libanonu

2.3 Komoditní struktura

Vývoz z Libanonu:

Hlavní produkty libanonského vývozu – podíl na celkovém vývozu v roce 2019

Kód zboží	Název kategorie	2019 (v %)
71	Perly, drahokamy, drahé kovy, výrobky bižuterie	20,2
85	Elektrické přístroje, vybavení a součástky	5,5
39	Plasty a výrobky z nich	5,5
84	Reaktory, kotle, přístroje a nástroje mechanické	5,5

33	Kosmetické přípravky	3,9
20	Produkty ze zeleniny, ovoce, ořechů	2,4
72	Železo a ocel	3,8
21	Přípravky potravinové různé	3
74	Měď a výrobky z mědi	2,9
49	Knihy, noviny, tištěné výrobky	2,1
Vývoz celkem (mld. USD)		3,60

Zdroj: Celní úřad Libanonu

Dovoz do Libanonu:

Hlavní produkty libanonského dovozu – podíl na celkovém dovozu v roce 2019

Kód zboží	Název kategorie	2019 (v %)
27	Paliva, oleje a výrobky z nich	34
87	Dopravní prostředky (kromě kolejových)	9
30	Výrobky farmaceutické	6
84	Reaktory, kotle, přístroje a nástroje mechanické	5
71	Perly, drahokamy, drahé kovy, výrobky bižuterie	5
85	Elektrické přístroje, vybavení a součástky	5
72	Železo a ocel	4
39	Plasty a výrobky z nich	3
10	Obiloviny	3

62	Oděvy a oděvní doplňky (jiné než pletené, háčkové)	1
Dovoz celkem (mld. USD)		19,10

Zdroj: Celní úřad Libanonu

Podrobnou statistiku lze nalézt na [webové stránce Celního úřadu](#).

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

V Libanonu fungují tři zóny bezcelního obchodu, a to v bejrútském a tripolském přístavu a na bejrútském mezinárodním letišti (Rafik Harírí Airport). Od r. 2015 jsou v provozu zóny volného obchodu na severu Libanonu u města Batroun – tzv. Selaata Free Zone, Qleiat Free Zone (u hranic se Sýrií) a Zvláštní ekonomické zóny v Tripoli (TSEZ).

Existující zóny nabízejí obchodní a finanční pobídky včetně možnosti 100% zahraničního vlastnictví, osvobození od placení daní při vstupu a výstupu ze zóny, dlouhodobé nízké náklady pronájmu půdy a budov a nízké náklady pro průmyslové provozy. Pro dočasné dovozy těžkých strojů a vozidel mohou dovozci použít skladů pod celní uzávěrou v prostorách bejrútského přístavu (Beirut Port Authority). Dvozci mohou skladovat své zboží ve skladech, které si soukromě najmou na základě roční bankovní záruky, která je splatná po zaplacení celních poplatků a ročního nevratného skladovacího poplatku.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Podle informací Agentury pro investiční rozvoj Libanonu (IDAL) hodnota přímých zahraničních investic dosáhla v r. 2018 výše 2,88 mld. USD, oproti 2,55 mld. USD v roce 2017, což znamená meziroční navýšení o 13 %.

Dle informací IDAL dosáhla úroveň přímých zahraničních investic za prvních 6 měsíců 2019 výše cca 1 mld. USD, což znamená pokles proti předcházejícímu sledovanému období. Důvodem sestupného trendu byla stoupající nedůvěra zahraničních investorů vyplývající ze zhoršující se ekonomické a finanční situace v zemi a ztráta důvěry v bankovní sektor.

V roce 2019 byla hlavním zahraničním investorem EU s investicemi převážně do rekonstrukce infrastruktury, výstavby komunikací, modernizace letiště a Bejrútského přístavu. Hlavními investory do oblasti těžby ropy a plynu bylo nově vzniklé konsorcium společností Total, ENI a Novatec. Investice směřovaly do průzkumných prací spojených s budoucí těžbou ropy a plynu. Lze konstatovat, že investice do realit a stavebnictví v roce 2019 stagnovaly. Vzhledem k hospodářské a politické situaci zejména ve druhé polovině 2019 se pak výrazně snížil cestovní ruch a příliv zahraničních turistů.

Vzhledem ke klesající ceně ropy na světových trzích zájem tradičních investorů v Libanonu (SAE, Katar, Saúdská Arábie, Egypt) doznal v roce 2019 výrazného poklesu.

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Libanon má podepsané dohody o vzájemné podpoře a ochraně investic s 50 zeměmi světa, mezi nimiž je i ČR. Libanon nabízí svobodné tržní prostředí a je tradičně otevřen zahraničním investicím. Nespornou výhodou je liberální kapitálové prostředí, vyzdvihnout je třeba také vzdělanou a kvalifikovanou pracovní sílu. S výjimkou nabývání pozemků nerozlišují libanonské zákony mezi místními a zahraničními investory. Protipólem těchto výhod je problém korupce, netransparentnost řízení ve vydávání licencí a složité celní postupy.

Podporu investic v Libanonu má na starosti vládní Agentura pro investiční rozvoj Libanonu (IDAL), která vznikla v roce 1994 a je pod přímým dohledem předsedy vlády. IDAL má na starosti určování perspektivních sektorů, poskytování služeb investorům a propagaci libanonského vývozu. V roce 2018 IDAL založil nové oddělení na podporu obchodu (BSU – Business Support Unit), který bude poskytovat služby a podporu start-upům. Agentura zveřejnila [přehled investičních příležitostí v Libanonu pro rok 2019](#).

Právní rámec pro investování v Libanonu stanovuje zákon č. 360 ze dne 16. srpna 2001 o podpoře investic, který současně upravuje poskytování pobídek a podpůrných služeb investorům. Určil i prioritní sektory pro investice: zemědělství, agrární průmysl, průmysl, informační technologie, média, technologie, telekomunikace a turismus.

Libanonská vláda poskytuje domácím i zahraničním investorům řadu zvýhodnění, daňových úlev nebo osvobození od daně za splnění daných podmínek (např. pokud investice spadá pod vymezené oblasti činnosti, vyjmenované zóny či pokud se zamýšlená investice pohybuje od předem určené minimální investované částky). Více informací je k dispozici na [webových stránkách IDAL](#).

3. Vztahy země s EU

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

Delegation of the European Union to Lebanon

City Hill bloc 61-10, Zokak El Blat, Barbir Street, Facing Mouawad Museum, Beirut

Tel.: 00961 1 569400

Fax: 00961 1 569415

Email: delegation-lebanon@eeas.europa.eu

Vedoucí delegace: Ralph Tarraf

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Právním základem obchodních vztahů Libanonu s EU je [Asociační dohoda z roku 2002](#), která vstoupila v platnost v dubnu 2006 a umožnila reciproční volnou směnu průmyslových a většiny zemědělských produktů. Pro Libanon znamená Asociační dohoda kromě otevření dveří na jednotný evropský trh také přístup k evropské finanční pomoci a transferu technologií. Jelikož cílem Dohody je současně celková finanční, ekonomická a administrativní modernizace Libanonu, její implementace zesiluje postavení Libanonu při jednáních o vstupu do Světové obchodní organizace (WTO), který EU podporuje. Obchodní spory spadající pod rozsah Dohody jsou od r. 2010 řešeny podle protokolu vytvářejícího mechanismus pro urovnávání obchodních sporů.

Vzájemný obchod mezi EU a Libanonem od r. 2006 roste (průměrné tempo růstu 7,6 %), přičemž celkový objem obchodu v r. 2018 dosáhl hodnoty cca 6,7 mld. EUR. V r. 2018 **libanonský vývoz do EU** představoval 0,5 mld. EUR a skládal se převážně z minerálních produktů a kovů, zemědělských výrobků a chemikálií. **Vývoz z EU do Libanonu** v roce 2018 dosáhl 7,2 mld. EUR a tvořily jej převážně minerály, strojírenské a přepravní stroje a chemikálie. Od r. 2012 podíl EU na celkovém obchodu Libanonu představuje přibližně 40 % (podrobněji viz [zde](#)).

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Libanon je rozvojovou zemí s vyšším středním příjmem. Zejména v souvislosti s válečným konfliktem v Sýrii je nadále příjemcem rozsáhlé zahraniční pomoci ze zemí OECD/DAC a od multilaterálních donorů. Pokud jde o EU, k prioritám patří Libanon také v důsledku migrační krize směrem do EU. Prioritními oblastmi podpory jsou reforma justice a bezpečnostního prostředí, sociální koheze, udržitelný ekonomický rozvoj, ochrana zranitelných skupin (včetně syrských uprchlíků a hostitelských komunit) a transparentní využití přírodních zdrojů. Právním základem je Asociační dohoda, která umožnila Libanonu postupné zapojení do [Evropské sousedské politiky](#).

V listopadu 2016 byly přijaty tzv. priority partnerství a kompakty, které stanovují hlavní oblasti spolupráce mezi EU a Libanonem, mj. s ohledem na migrační krizi. Priority vychází ze společných hodnot a sdílených zájmů, zejména regionální stability. Jsou zaměřeny na vhodný způsob řešení humanitární a uprchlické krize, bezpečnost a boj proti terorismu (reforma bezpečnostního sektoru), podpora právního státu (kapacita institucí, boj proti korupci aj.), podpora růstu a

pracovních příležitostí (obecní správa, obchod, soukromé investice, infrastruktura, energetika aj.), migrace a mobilita, dialog a vzájemná koordinace). Prioritní akce obsažené v kompaktu jsou financovány prostřednictvím dodatečných fondů EU. Klíčové cíle, výsledky a indikativní finanční alokace jsou upřesněny v dokumentu nazvaném [Single Support Framework 2017/2020](#). Indikativní alokace bilaterální pomoci EU do Libanonu představuje 186,5 – 227,9 miliard EUR a soustředí se do tří prioritních sektorů: 1. podpora ekonomického růstu a vytváření pracovních příležitostí, 2. místní správa a sociálně-ekonomický rozvoj, 3. podpora právního státu s důrazem na bezpečnost. Dalšími zdroji financování jsou tzv. tematické programy (např. v oblasti lidských práv, občanské společnosti a výměny studentů).

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Vzájemné obchodní výměně ČR a Libanonu jasně dominuje český vývoz. Po r. 2015, kdy český vývoz dosáhl nejnižší hodnoty za posledních pět let, se do roku 2018 vrátil k trendovým hodnotám. V roce 2019 vlivem politické, ekonomické a finanční krize v Libanonu utrpěl i vzájemný obchod (omezení finančních transferů z libanonských bank)

Vzájemná obchodní výměna mezi ČR a Libanonem, 2014-2018 (v mil. USD)

	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz z ČR	54,1	67,5	66,6	66,5	52,1
Dovoz do ČR	2,5	3,7	1,4	2,6	1,8
Obrat	56,6	71,2	68	69	53,9
Bilance	+51,6	+63,8	+65,2	+63,8	+50,3

Zdroj: Databáze zahraničního obchodu ČSÚ

Pozn.: Zajímavým aspektem vzájemné obchodní výměny s Libanonem je skutečnost, že obchod velmi často uskutečňují firmy z ČR, které jsou plně nebo částečně kapitálově ovládané libanonskými obchodníky a podnikateli žijícími v ČR nebo v Evropě. Uvedené se týká zejm. vývozu potravin a skla.

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Hlavní položky českého vývozu do Libanonu dle nomenklatury HS(6):

Zpracovatelské jednotky, mléko a smetana v prášku, vozidla, sýry, cukr, hygienické vložky a tampony, dětské pleny, paměťové jednotky, oplatky, přístroje pro přijímání a vysílání hlasu a dat, sklo stolní a kuchyňské, revoly a pistole, zbraně ostatní ne sečné, monitory, výměníky tepla, další skleněné zboží, části strojů, umyvadla, vany, mísy.

Komoditní struktura českého vývozu do Libanonu v letech 2017, 2018 a 2019 (nomenklatura HS2)

Kód zboží	Název kategorie	2017 (tis. USD)	2018 (tis. USD)	2019 (tis. USD)
84	Reaktory, kotle, přístroje, nástroje mechanické	15 548	18 516	11 539
04	Mléko, vejce, med, výr. jedlé živoč.	15 797	14 731	14 433

	původu			
87	Vozidla motorová traktory kola aj vozidla	4 646	6 716	2542
85	Přístroje pro el. záznam a reprodukci zvuku a TV obrazu	6 699	4 434	5951
96	Výrobky různé	2 554	4 012	5393
70	Sklo a výrobky skleněné	3 651	2 973	1840
19	Přípravky z obilí, mouky, škroby mléka pečivo	1 445	1 807	1235
69	Výrobky keramické	1 055	1 553	641
93	Zbraně, střelivo, části součásti příslušenství	453	1 534	483
94	Nábytek, lůžkoviny, svítidla, stavby montované	1 324	1 269	839

Zdroj: Databáze zahraničního obchodu ČSÚ

Hlavní položky libanonského vývozu do České republiky dle nomenklatury HS(6):

Náplasti, stroje k výrobě makaronů, části strojů na zpracování kaučuku, kaučuk, trička, přípravky pro omáčky, parfémy, toaletní vody, pračky, stroje na bělení a barvení, tabák, dámské šaty, zvířecí vnitřnosti, voda, nealkoholické nápoje, dýmky, tiskařské výrobky, zpracovatelské jednotky, pásy, opasky, ořechy (kešu, pistácie).

Komoditní struktura libanonského vývozu do ČR v letech 2016, 2017 a 2018 (nomenklatura HS2)

Kód zboží	Název kategorie	2017 (tis. USD)	2018 (tis. USD)	2019 (tis. USD)
30	Výrobky farmaceutické	54	1 112	0
84	Reaktory, kotle, přístroje, nástroje mechanické	129	565	218
40	Kaučuk a výrobky z něj	80	167	241
61	Oděvy, doplňky oděvní, pletené, háčkované	173	155	250

24	Tabák, náhražky tabákové vyrobené	0	113	543
21	Přípravky potravinové, různé	89	95	152
33	Silice, rezinoidy, přípravky kosmetické	262	89	109
62	Oděvy, doplňky oděvní, jiné než pletené, háčkované	55	74	8
22	Nápoje, tekutiny lihové, ocet	0	47	15
05	Výrobky živočišného původu jinde neuvedené	66	33	13

Zdroj: Databáze zahraničního obchodu ČSÚ

Podrobné statistiky lze získat v [Databázi zahraničního obchodu](#).

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Hlavní položkou v oblasti výměny služeb jsou dopravní (letecké) služby a služby související s cestovním ruchem. ČR je tradičně populární lázeňskou destinací zámožnější libanonské klientely. Hlavní libanonskou společností podnikající v této oblasti je Transas/Kaysas.

V r. 2012 ČSA zrušily přímou linku na trase Praha - Bejrút, od té doby bývá tento spoj obnovován pouze jako sezónní v letních měsících a v době svátků (Vánoce, Velikonoce). V roce v r. 2019 budou lety v letní sezóně provozovány mezi 23. 6. a 1. 10. V roce 2017 bylo zahájeno codesharové partnerství ČSA a libanonské letecké společnosti Middle Eastern Airlines (MEA). ČSA operuje pro MEA lety na trasách Praha – Bejrút a Praha – Košice.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Z českých firem exportujících do Libanonu byly v posledním období neaktivnější:

- Škoda Auto, a.s. (Mladá Boleslav)
- Astrom, s.r.o. (Praha)
- ETD Transformátory, a.s. (Praha)
- Madeta, a.s. (České Budějovice)
- Interlacto s.r.o.
- Budějovický Budvar s.p.

- Mlékárna Hlinsko, a.s. (Hlinsko)
- Sladovny Soufflet ČR (Praha)
- WALMARK, a.s.
- Lacrum, s.r.o. (Velké Meziříčí)
- Bioveta, a.s. (Ivanovice na Hané)
- Bohemia Breeding a.s.
- JUTA, a.s. (Dvůr Králové nad Labem)
- ZPA Smart Energy, a.s. (Trutnov)
- Přerovské kotlářny Vlček, s.r.o. (Přerov)
- Crystalite Bohemia, s. r. o. (Světlá nad Sázavou)
- Crystalex CZ, s.r.o. (Praha)
- Preciosa, a.s. (Jablonec n. Nisou)
- Jablonex, a.s. (Jablonec n. Nisou)
- Linet, s.r.o. (Slaný)

Aktivní partneři českých firem v Libanonu:

- Éts. F.A. Kettaneh
- HOSPI FOODS
- S.T.C.I. (Société Tabbara)
- DYAR
- Transas/Kaysas
- General Pharm
- DEALTRADE Group
- Benta Trading Co.
- Crystalex Hazime Trading Co.
- La Porcelaine s.a.l.
- Hamid Group
- MYBEL Export - Import, Beirut
- Elegant House
- ZAYAT Home Style

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

Mezi ČR a Libanonem existují následující dohody:

- **Dohoda mezi Českou republikou a Libanonskou republikou o sukcesi do dvoustranných smluv sjednaná výměnou nót** (Bejrút 1996)
- **Obchodní dohoda mezi vládou České republiky a vládou Libanonské republiky** (Bejrút 1994, č.178/1996 Sb.); ke dni vstupu ČR do EU 1. 5. 2004 došlo k vypovězení, bilaterální obchodní relace se v současnosti řídí pravidly obsaženými v Asociační dohodě mezi EU a Libanonem (podepsané v létě 2002), zejména jejím Obchodním protokolem (tzv. Interim Agreement), který vstoupil v platnost 1. 3. 2003
- **Dohoda mezi Českou republikou a Libanonskou republikou o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku** (Praha 1997)
- **Dohoda o vzájemné podpoře a ochraně investic** (Bejrút, 19. 9. 1997) a **Protokol mezi Českou republikou a Libanonskou republikou pozměňující Dohodu mezi Českou republikou a Libanonskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsanou dne 19. září 1997 v Bejrútu** (Pozn. Protokol byl podepsán dne 20.

března 2010 v Bejrútu. Ratifikační proces byl v ČR ukončen v únoru 2011, což bylo libanonské straně následně notifikováno. Do dnešního dne nebyl ratifikační proces na libanonské straně ukončen, Protokol tedy dosud nevstoupil v platnost);

- **Dohoda o spolupráci v civilním letectví** (Bejrút 2003): aktualizace smlouvy z r. 1961
- **Dohoda o spolupráci v oblasti kultury, školství a vědy** (Bejrút 2004). Prováděcí dokumenty ke kulturní dohodě sjednány nejsou, přes doporučení MZV gestorská ministerstva školství a kultury ČR z rozpočtových důvodů nemohou garantovat naplnění těchto protokolů, a proto jejich podpis odkládají.
- **Dohoda o spolupráci mezi Hospodářskou komorou ČR a libanonskou Federací obchodních, průmyslových a zemědělských komor** (květen 2004; v návaznosti na tuto dohodu došlo na podzim roku 2005 k vytvoření Smíšeného česko-libanonského výboru obou komor; jako hlavní oblasti společného obchodního zájmu byly vytipovány ICT, elektronika, potraviny, elektrické přístroje, chemické výrobky, stroje k opracování dřeva, nábytek a potravinářské a balicí stroje).
- **Dohoda o spolupráci v oblasti cestovního ruchu** (Praha, 24. 2. 2006).

Kromě uvedených bilaterálních mezinárodních smluv existují ještě následující dohody mezi hospodářskými subjekty obou zemí:

- Memorandum o porozumění mezi Asociací libanonských průmyslníků a Svazem průmyslu a dopravy ČR (duben 2003)
- Memorandum o porozumění mezi libanonskou investiční agenturou IDAL a agenturou Czech Invest (duben 2003)
- *Dohody o spolupráci mezi Hospodářskou komorou ČR a libanonskou Federací obchodních, průmyslových a zemědělských komor (květen 2004). V návaznosti na tuto dohodu došlo na podzim roku 2005 k vytvoření Smíšeného česko-libanonského výboru obou komor; jako hlavní oblasti společného obchodního zájmu byly vyčleněny ICT, elektronika, potraviny, elektrické přístroje, chemické výrobky, stroje k opracování dřeva, nábytek a potravinářské a balicí stroje.*
- Společné prohlášení podepsali při návštěvě prezidenta Sleimana v ČR v 2. 3. 2012 ministr průmyslu a obchodu České republiky Martin Kuba a ministr hospodářství a obchodu Libanonské republiky Nicolas Nahas.

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Libanon nepatří mezi prioritní země zahraniční rozvojové spolupráce ČR, vzhledem k dopadům syrské krize však je **prioritou humanitární** (MZV i MV). V rozvojové oblasti jsou v zemi realizovány **malé lokální projekty** a do roku 2018 byla poskytována **rozvojová stipendia**. V humanitární oblasti se od roku 2013 každoročně realizují **humanitární projekty** na podporu syrských uprchlíků a místních hostitelských komunit (v Libanonu převažuje rozptýlení uprchlíků po celé zemi, bez táborů), od roku 2016 program MEDEVAC. V březnu 2019 se uskutečnila první mise oftalmologického týmu MEDEVAC v bejrútské Univerzitní nemocnici Rafíka Harírího, další mise měla proběhnout v listopadu 2019, vzhledem k výše zmíněné „Říjnové revoluci“ byla však odložena. ČR také nemocnici věnovala prostředky na nákup oftalmologického operačního přístroje.

Významná je **multilaterální spolupráce**, ČR se stala v letech 2015 a 2016 hlavním přispěvatelem do unijního Světeneckého fondu MADAD pro Sýrii (celkem 5 mil. EUR/136 mil. Kč), z něhož podporuje realizaci infrastrukturních projektů v Libanonu; z prostředků MV byl v letech 2014-16 rovněž kofinancován program RDPP EU pro Libanon (ročně 5 mil. Kč). Za zmínku ve vztahu k Libanonu dále stojí finanční podpora UNRWA, starající se o palestinské uprchlíky ve 12 táborech v zemi (500 tis. osob). ČR dále přispívá v Libanonu aktivním agenturám UNHCR, UNDP a UNESCO.

Bilaterální asistence v jednotlivých letech:

2006:

- 220 266 USD Humanitární pomoc bezprostředně po letním konfliktu
- 198 108 USD Sociálně-psychologická pomoc dětem postiženým válkou (Člověk v tísni)
- 112 644 USD Obnova zdrojů pitné vody v oblasti Tyru (Adra)
- Vládní stipendia: 3

2007:

- 29 850 USD Obnova knihovny v Haret Hreik
- 200 000 USD NGO Société de Saint Vincent – střediska pro seniory
- 147 444 USD Odminování – vybavení regionálního střediska pro odminování v Nabátiji (Nabatiyeh) a částečně odminování tábora Nahr al-Bárid
- Vládní stipendia: 2

2008:

- Vládní stipendia: 3

2009:

- 10 000 USD Dobrovolný příspěvek české vlády pro Zvláštní tribunál pro Libanon
- Vládní stipendia: 1

2010:

- 10 000 USD Dobrovolný příspěvek české vlády pro Zvláštní tribunál pro Libanon
- Vládní stipendia: 2

2011:

- 10 000 USD Dobrovolný příspěvek české vlády pro Zvláštní tribunál pro Libanon
- Vládní stipendia: 2

2012:

- 10 000 USD Dobrovolný příspěvek české vlády pro Zvláštní tribunál pro Libanon
- Vládní stipendia: 2
- 500 000 Kč Malý lokální projekt – podpora klubu al Mishaal v Bednayelu (Bekaa) zaměřeného na aktivity pro děti ze sociálně slabých rodin, vč. dětí uprchlíků před syrským konfliktem

2013:

- 2 566 000 Kč Humanitární projekt – rekonstrukce školy navštěvované dětmi syrských uprchlíků v Bednayelu (Bekaa)
- Celkem 28,57 mil. Kč (tj. téměř 40 % celkového rozpočtu) bylo věnováno na pomoc konfliktem postiženému obyvatelstvu Sýrie i uprchlíkům ze Sýrie v Jordánsku, Libanonu a Iráku

2014:

- 4 610 000 Kč Humanitární projekt – pomoc 5 školám v okrese Marjeyoun (jižní Libanon)
- 300 000 Kč Malý lokální projekt – Obnova veřejné školy „Mey for girls“ v Tripoli

2015:

- 1 944 555 Kč Humanitární projekt – Vybavení 22 veřejných škol v Tripoli
- 2 034 000 Kč Humanitární projekt – Vybavení všeobecné nemocnice v Tamnine (Bekaa) diagnostickým přístrojem

- 484 000 Kč Malý lokální projekt – Obnova 5 veřejných škol v Tyru
- vládní stipendia: 2

2016:

- 3 891 380 Kč Humanitární projekt – Dodávka digitálního fluoroskopického a radiografického systému pro nemocnici v Rayak (Bekáa)
- vládní stipendia: 4

2017:

- 250 000 Kč Malý lokální projekt – rekonstrukce/vybavení domů pro libanonské navrátilce/utečence ze Sýrie v Irsalu a Ousaii
- 200 000 Kč Malý lokální projekt – vybavení katolické školy v Tyru (katolická škola St. Joseph v Tyru)
- 200 000 Kč Malý lokální projekt – zastřešení objektu dívčí muslimské školy v Tyru
- 3 900 000 Kč Humanitární projekt – zlepšení podmínek nejzranitelnějších syrských domácností a libanonské hostitelské komunity (Hay el Gharbe, realizátor: Diakonie)
- 3 900 000 Kč Humanitární projekt – předporodní péče o ohrožené ženy (Bekáa, realizátor: Charita ČR)
- 3 700 000 Kč Humanitární projekt – přístup k vodě a sanitaci pro syrské uprchlíky (Bekáa, realizátor: Adra)
- vládní stipendia: 6

2018:

- 4 508 440 Kč Humanitární projekt - zlepšení životních podmínek nejzranitelnějších syrských domácností a libanonské hostitelské komunity (Hay El Gharbe a údolí Bekáa, realizátor: Diakonie)
- 5 000 000 Kč Humanitární projekt - přístup k vodě a sanitaci pro syrské uprchlíky a Libanonce (Bekáa, realizátor: Adra)
- 336 000 Kč Malý lokální projekt – renovace kuchyně v sirotčinci St. Antoine de Padeou v Kfarfou
- 330 000 Kč Malý lokální projekt – renovace toalet ve škole Antonine Sisters School ve Zghartě
- vládní stipendia: 7

2019:

- 2 500 000 Kč Humanitární projekt – dar materiálního vybavení Nemocnici Rafíka Harírího (Bejrút, MEDEVAC)
- Humanitární projekt – vyslání oftalmologického operačního týmu do Nemocnice R. Harírího (Bejrút, MEDEVAC, 2 mise)
- 482 624 Kč Malý lokální projekt – letní program na podporu začlenění zrakově postižených (realizátor: Empowerment Through Integration)
- 492 303 Kč Malý lokální projekt – Podpora znevýhodněného obyvatelstva na venkově prostřednictvím mobilní kliniky (realizátor: Lebanese American University)

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

5.2. Kalendář akcí

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

K **perspektivním oblastem vzájemné obchodní spolupráce** patří strojírenství a zařízení pro energetiku, malé a střední generátory, elektrická zařízení, rozvodny, dodávky materiálů a výrobků využitelných ve stavebnictví, ekologických technologiích, čistíren odpadních vod, spaloven odpadu, autobusů, automobilů, osobních a loveckých zbraní a munice, vybavení pro vládní bezpečnostní složky, zařízení pro potravinářský průmysl, potravin, mléčných výrobků a komodit, papíru, skla a spotřebního zboží. Ve střednědobém horizontu se rýsují možnosti účasti na výstavbě tunelů a mostů, obecně infrastruktury. V oblasti potravinářství je možné uplatnění know-how českých firem, které by mohly takto proniknout na trh. Významnou oblastí ekonomické spolupráce je cestovní ruch, a to nejen pokud jde o cesty Libanonců do Prahy či Karlových Varů.

Perspektivní položky:

- dodávky energetických zařízení (generátory pro výrobu páry vodní, kotle k ústřednímu topení, turbíny, rozvaděče, panely, rozvodné stoly)
- výstavba, resp. rekonstrukce přenosových sítí a plynovodů včetně kompresorových jednotek, chladících věží pro průmyslové a energetické podniky
- dodávky osobních automobilů (Auto Škoda do Libanonu vyváží), autobusů vč. školních, nákladních vozů vč. vozů pro obtížné terény
- spolupráce při rekonstrukci dopravní infrastruktury vč. kolejových vozidel, el. napájení, zabezpečovacích zařízení pro železnice (t.č. má Libanon cca 400 km železnice, která je však v celkové délce nefunkční);
- řešení systému MHD (zejm. v Bejrútu a Tripoli) a navazující dodávky techniky a zařízení
- obranný průmysl (střelné zbraně, munice, prvky pasivní bezpečnosti – scannery, detektory výbušnin, prostředky osobní ochrany, rušičky, přístroje k nočnímu vidění)
- dodávky, modernizace a opravy rádiových a televizních vysílačů
- dodávky ekologických zařízení (čističky a úpravy vody, zařízení na zpracování komunálních odpadů)
- dodávky, resp. výstavba zařízení pro výrobu stavebních hmot, stavební kontrakty
- sklářské výrobky, výrobky z křišťálu
- spolupráce v oboru informačních a komunikačních technologií (ICT)
- spolupráce v oblasti potravinářství a potravinářských zařízení, technologií a chladících zařízení, včetně navazujících (např. obalová technika, velkokapacitní sklady, síla, obilné mlýny, těstárny, speciální sklady výrazně prodlužující dobu skladování, průmyslové mrazírny)
- zemědělské stroje a technika
- produkty zemědělské výroby (potraviny vč. mléčných a masných výrobků, živý skot a maso)
- zdravotnické potřeby a pomůcky, lékařském zařízení a náčiní, zejm. chirurgické nástroje, komplexní řešení pro operační sály, textilie, lůžka, léčiva, apod.
- spolupráce při budování a modernizaci turistických kapacit
- asistence specializovaných českých firem při budování lázeňských kapacit
- školení, transfer know-how, konzultace a další podpůrné služby zejm. ve vysokých technologiích, IT, ochraně životního prostředí, bezpečnostních řešení a energetice

Posílit a zreformovat bezpečnostní složky se jeví jako urgentní. To souvisí s udržení stabilní bezpečnostní situace v zemi a záměrem prosadit monopol státních ozbrojených sil na držení zbraní v zemi. Pokud jde o speciální materiál, vývoz této položky do Libanonu nepodléhá embargu, ale funguje v tzv. zprísněném režimu (vyplývá z rezoluce RB OSN 1701, na

kteřou navazuje Společná pozice EU 2006/625/CFSP). Dodávky lze tedy realizovat na základě oficiálních potvrzení vystavených libanonskou vládou a řada západních zemí tak bez větších problémů s Libanonem spolupracuje (vesměš v rámci bilaterální asistence Libanonským ozbrojeným silám).

Perspektivní se může jevit i zapojení českých podnikatelů do [rozvojových projektů EU](#) či Světové banky.

5.2 Kalendář akcí

Velvyslanectví ČR v Bejrútu zorganizovalo **incomingovou misi libanonských chovatelů a obchodníků s masným skotem do ČR v termínu 12. – 15. května 2019**. Součástí programu bylo jednání mezi představiteli Ministerstva zemědělství Libanonu a Státní veterinární správy ČR, následovala účast libanonských farmářů a obchodníků na Národní výstavě hospodářských zvířat v Brně, návštěva farem předních českých chovatelů užitkového a jatečného skotu. Byl také proveden audit v mlékárně Jihlava, která patří do české mlékárenské skupiny Interlacto. Obchodní jednání proběhla i v Masokombinátu Písek a ve společnosti Plzeňské pivovary. Účelem mise bylo představit libanonským zájemcům nabídku skotu, ukázat standard českých farem, nabídnout uzenářskou produkci Masokombinátu Písek a projednat export plzeňského piva do Libanonu. Pro českou stranu znamenala mise navázání přímých obchodních vztahů s cílem realizace exportu české zemědělské produkce do Libanonu. Mise byla realizovaná a financovaná jako Projekt na podporu ekonomické diplomacie. Akce byla organizována ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí ČR a Ministerstvem zemědělství ČR s přímým zapojením Státní veterinární správy České republiky.

Další incomingovou misi zaměřenou na **modernizaci libanonské potravinářské výroby** s cílem prosadit české technologické zařízení v Libanonu, např. prodej plnicí linky pro nealkoholické nápoje a technologie pro místní pivovary, zorganizovalo velvyslanectví ČR v Bejrútu ve dnech 14. – 16. 11. 2019. Akce proběhla ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí ČR a Ministerstvem zemědělství ČR. V jejím rámci proběhla v ČR jednání se společnostmi Technoexport a.s., Top Hop a.s., Nate a.s., Raveco Bottling s.r.o. a Agenturou Czech Invest. Výsledkem mise bylo mj. uzavření kontraktu na dodávku plnicího zařízení českého výrobce Raveco Bottling pro libanonskou společnost BEV Holding, dále libanonské pivovary Beirut Beer a Elmir projednaly dodávky chmelu na rok 2020. Mise otevřela prostor pro další spolupráci v oblasti modernizace libanonských potravinářských zařízení, výroby nealkoholických nápojů a piva.

Studijní cesta pro libanonské operátory v cestovním ruchu se měla uskutečnit v říjnu 2019, opět pod hlavičkou českého velvyslanectví. Jejím cílem bylo rozšířit nabídku libanonských operátorů v cestovním ruchu o lázeňská města a méně známé destinace v ČR a propojit je s českými partnery pro zajištění ubytování, lázeňských služeb, dopravy apod. Mise měla být realizovaná a financovaná jako Projekt na podporu ekonomické diplomacie ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR a s Agenturou CzechTourism. Vzhledem k podzimmím demonstracím a následnému pádu libanonské vlády byl tento projekt odložen na podzim roku 2020.

Seznam hlavních veletržních událostí, které se budou v Libanonu konat v r. 2020, naleznete v subkapitole 6.4 této STI.

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Dovozy uskutečňují větší obchodní firmy, které zboží prodávají nejen velkoobchodním, ale i maloobchodním distributorům. V zemi je rozsáhlá síť supermarketů a hypermarketů s velmi širokým sortimentem, zejm. v potravinářském a spotřebním zboží.

Na libanonském trhu se doporučuje působit prostřednictvím spolehlivého zástupce dobře seznámeného s prodávaným výrobkem, je nutné trh pravidelně navštěvovat a seznamovat se s jeho vývojem a požadavky. Výběru zástupce (zejm. výhradního) je vhodné věnovat pozornost (např. prostřednictvím obchodního rejstříku, některých světových agentur typu Dun & Bradstreet nebo libanonské pobočky agentury Kompass), vhodné je i využití služeb spolehlivé místní právní kanceláře.

Při hledání obchodního partnera lze využít služeb podnikatelských svazů jak v ČR, tak v teritoriu, a místních regionálních Obchodních, průmyslových a zemědělských komor. Rovněž lze inzerovat v místním tisku, zveřejnit nabídku na libanonském obchodním portálu www.lbn.com.lb nebo se obrátit na Velvyslanectví ČR v Bejrútu. Vhodnou možností je i účast na specializovaných veletrzích.

6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Libanon je klasickou zemí volného obchodu, zejm. střední a vyšší vrstva zde tradičně upřednostňuje značkové výrobky, které na trh dovážejí právě výhradní zástupci. V posledních letech roste také podíl zboží dováženého z asijských zemí (Čína, Korea).

Dovozní celní postupy v Libanonu:

Každé celní prohlášení musí obsahovat následující dokumenty:

- originál faktury
- podrobný seznam předmětů / produktů
- kopii nákladového listu nebo jiného dokladu, který jej nahrazuje
- osvědčení o původu v souladu s celními předpisy nebo bilaterálními či multilaterálními smlouvami

Celní systém je harmonizovaný systémem Bruselu. Cla se pohybují od 0 do 70 %. Více než tři čtvrtiny dováženého zboží podléhá pětiprocentnímu či nižšímu clu (liší se v závislosti na povaze zboží a jeho původu). Na určité produkty (např. textilie, alkoholické nápoje, motorová vozidla) mohou být aplikovány dovozní přírázky. Cla jsou splatná v hotovosti.

Informace o dalších dokumentech či procedurách požadovaných ostatními úřady, jako jsou zakazy dovozu, dovozní licence, certifikáty a.j. lze nalézt na [webové stránce Celního úřadu Libanonu](#).

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Zahraniční společnosti mohou v Libanonu otevřít buď svou pobočku, nebo zastupitelství (reprezentaci). Libanonské právo zahrnuje různé formy obchodního působení v zemi pro libanonské, i zahraniční firmy. Více informací je k dispozici na stránkách [Agentury pro investiční rozvoj Libanonu \(IDAL\)](#). Zde lze konzultovat i konkrétní postupy pro vyřízení formalit spojených s jakoukoliv investicí, vč. registrace kanceláře, reprezentace nebo společného podniku. Za účelem registrace je vhodná spolupráce se specializovanou právní kanceláří. Bližší informace lze získat také na stránce www.mideastlaw.com.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Zejména v oblasti potravin a spotřebního zboží nelze díky dobře zásobenému trhu a náročnosti zákazníků (hlavně vyšších příjmových skupin) spoléhat na úspěch s novými výrobky bez kvalitní propagace.

Nejvýznamnější reklamní agenturou je BBDO, k významným patří i H&C Leo Burnett, Grey Worldwide, Publicis Graphics, Fortune Promoseven, TMI/JWT, Saatchi & Saatchi Beirut, Memac Ogilvy, TBWA/Rizk a Team Young & Rubicam.

K propagaci s širokým dosahem lze nadále využít některý z řady TV kanálů, rozhlas či tištěná média. K propagaci se hojně využívají i velkoplošné plakáty (billboardy), reklamní šoty v kinech před hlavním programem, výstavy a veletrhy, národní dny, oslavy státních svátků apod. Zajímavou cestou může být i sponzorování cesty novináře z některého média, který pak v reportáži na příslušný produkt upozorní.

Nejsledovanější TV stanicí využitelnou k reklamě je zřejmě LBCI, při úvahách o rozhlasové propagaci pak rádio Sawt Al-Ghad. Nejčtenějším deníkem je An-Nahar. Hlavní odborné obchodní časopisy využitelné k propagaci jsou anglické Lebanon Opportunities, Executive Magazine a Arab Ad, francouzský Le Commerce du Levant a arabský Al-Iktissad Wal Amal.

Nejdůležitějším libanonským veletrhem s významným přesahem do dalších zemí regionu je [Project Lebanon](#). K výstavním artiklům patří běžně vše, co se týká výstavby v nejširším slova smyslu, stavebních technologií, stavebních materiálů, stavebního vybavení domů (sanitární výrobky, kuchyně, obklady, podlahy, bazény), osvětlení a ekologických a vodohospodářských technologií. Od roku 2013 se veletrh koná na jednom místě souběžně s dalším veletrhem [Energy Libanon](#).

Hlavní veletržní události v Libanonu v r. 2020

Veletrh	Zaměření veletrhu	Místo	Termín
Horeca Lebanon	hotelnictví a catering	Bejrút	27.–29. 5. 2020

Lebanon Waste Management Exhibition and Conference	odpadové hospodářství, recyklace, životní prostředí	Bejrút	
SmartEx	informační a komunikační technologie	Bejrút	19.-22. 5. 2021
Beirut Boat Show	lodě a jachty	Bejrút	
Garden Show and Spring Festival	květiny, zahrada, dekorace	Bejrút	3.-6. 6. 2020
Travel Lebanon	cestovní ruch	Bejrút	3.-6. 6. 2020
Project Lebanon	stavební technologie, stavební materiály a vybavení	Bejrút	9.-12. 6. 2020
Energy Lebanon	energie, elektřina, alternativní zdroje, osvětlení, vzduchotechnika	Bejrút	9.-12. 6. 2020
International Beirut Energy Forum	energetika, udržitelný rozvoj	Bejrút	
Beirut Vinifest	víno, lihoviny	Bejrút	2020
Beirut Cooking Festival & Taste of Beirut	vaření, vína a piva	Bejrút	– 14. 11. 2020
Salon du Chocolat Beirut	čokoláda	Bejrút	– 14. 11. 2020
Art of Living	nábytek	Bejrút	2020

Pozn.: V současné pandemické krizi (COVID-19) je nutné počítat, že výše uvedené aktivity se mohou uskutečnit ve velmi omezené míře

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

I když Libanon přijal dostatečnou legislativu na ochranu práv duševního vlastnictví, v minulých letech byl pravidelně mezinárodním společenstvím (zejm. USA, ale také Velkou Británií a Francií) kritizován za jejich nedostatečnou ochranu v oblasti softwaru, audiovizuální produkce nebo farmaceutického průmyslu. Kritika se týká zejm. nízkého povědomí soudců

o škodlivých dopadech porušování příslušných práv a s tím souvisejícího nedostatečně prohibitivního trestání.

Pokud jde o průmyslové vlastnictví, dovozcům a distributorům českých výrobků se doporučuje co nejdříve v zemi zaregistrovat příslušnou ochrannou známku. Velvyslanectví ČR v Bejrútu registrovalo případy, kdy libanonský subjekt bez jakékoliv vazby na českého výrobce (a patrně i jeho výrobek) využil skutečnosti, že tento výrobek nepožíval v Libanonu ochrany, zaregistroval jej u příslušného úřadu a následně zabraňoval legitimnímu dovozci v jeho řádných obchodních aktivitách. Možnosti velvyslanectví jsou v těchto případech velice omezené, řešení jsou schůdná zpravidla pouze soudní cestou. Ministerstvo pro ekonomiku a obchod spustilo v lednu 2013 na adrese portal.economy.gov.lb portál umožňující online registraci autorského práva a ochranných známek. Tento nástroj zjednodušil registrační proces natolik, že dnes již 80 % všech registrací probíhá elektronicky. Přejít od vkladového systému k námitkovému v případě ochranných známek zatím uzákoněn nebyl, v praxi se však již uplatňuje.

6.6 Trh veřejných zakázek

I když Libanon přijal dostatečnou legislativu na ochranu práv duševního vlastnictví, v minulých letech byl pravidelně mezinárodním společenstvím (zejm. USA, ale také Velkou Británií a Francií) kritizován za jejich nedostatečnou ochranu v oblasti softwaru, audiovizuální produkce nebo farmaceutického průmyslu. Kritika se týká zejm. nízkého povědomí soudců o škodlivých dopadech porušování příslušných práv a s tím souvisejícího nedostatečně prohibitivního trestání.

Pokud jde o průmyslové vlastnictví, dovozcům a distributorům českých výrobků se doporučuje co nejdříve v zemi zaregistrovat příslušnou ochrannou známku. Velvyslanectví ČR v Bejrútu registruje případy, kdy libanonský subjekt bez jakékoliv vazby na českého výrobce (a patrně i jeho výrobek) využil skutečnosti, že tento výrobek nepožíval v Libanonu ochrany, zaregistroval jej u příslušného úřadu a následně zabraňoval legitimnímu dovozci v jeho řádných obchodních aktivitách. Možnosti velvyslanectví jsou v těchto případech velice omezené, řešení jsou schůdná zpravidla pouze soudní cestou. Ministerstvo pro ekonomiku a obchod spustilo v lednu 2013 na adrese portal.economy.gov.lb portál umožňující online registraci autorského práva a ochranných známek. Tento nástroj zjednodušil registrační proces natolik, že dnes již 80 % všech registrací probíhá elektronicky. Přejít od vkladového systému k námitkovému v případě ochranných známek zatím uzákoněn nebyl, v praxi se však již uplatňuje.

Většina veřejných zakázek je směřována přes Radu pro rozvoj a rekonstrukci (Council for Development and Reconstruction - CDR), jež je vládním výkonným úřadem zodpovědným za zadávání významných projektů, obstarávání jejich financování a za výkon správního dozoru. Významné projekty z oblasti dopravy, energetiky, telekomunikací, vzdělávání, odpadu, zadávané CDR v koordinaci s dotčenými ministerstvy, naleznete [zde](#).

Tendry plánované na příslušný rok jsou zveřejňovány v prvním čísle týdeníku Journal Officiel (v arabském jazyce), v jeho dalších číslech bývají informace o nově schválených tendrech. Průběžně jsou veřejné zakázky publikovány hlavně v arabském a francouzském denním tisku (v anglickém jen výjimečně) a lze je nalézt i na internetových stránkách [Lebanon Opportunities](#).

Detailní podmínky každého tendru a technické požadavky lze na místě prostudovat přímo v sídle CDR a potom zakoupit na příslušných odborech CDR nebo na jednotlivých ministerstvech a dalších rezortech (též např. v centrále energetické společnosti EDL). Tzv. Tender-books (Conditions) stojí řádově 500–5000 USD a jsou často vydávány v relativně krátkém předstihu před uzávěrkou výběrového řízení, což v praxi na prostudování podmínek a zpracování rozsáhlejší nabídky nemusí postačit.

S nákupem tendrových podmínek může případně logisticky pomoci velvyslanectví, nejvhodnější je ale spolupráce s

místními zástupci se zájmy v příslušných sektorech, kteří jsou pro tendry příslušně předregistrováni, sami jejich vypisování hlídají, zakoupí dokumentaci a ve spolupráci s dodavatelem připraví nabídku. Je nutno počítat se zdoluhavým schvalováním kontraktů vládou. Vzhledem k dlouhodobě složité vnitropolitické situaci nejsou procesy vždy průhledné a tendry se často odkládají, opakují nebo ruší.

Některé velké projekty předpokládají účast dodavatele na bázi dlouhodobé investice v systému B.O.T. (Build - Operate - Transfer), případně B.O.O.T. (Build - Operate - Own - Transfer), nebo D.B.O.T. (Design - Built - Operate - Transfer), což přináší pro investora vyšší rizika. I v případech, kdy projekt financuje přímo příslušný libanonský rezort, CDR nebo finanční instituce (Světová banka, Evropská investiční banka, Arabský investiční fond či jiná entita ze Zálivu), je požadována vyšší finanční záruka a cash-flow se občas zpožďuje, což brání plynulé realizaci projektů. České firmy tak mohou dávat přednost méně odvážné variantě účasti na již udělených zakázkách formou subdodávek.

Nabídky do tendrů se předkládají podle předepsaného postupu v uzavřených obálcích, většinou odděleně část technická a cenová. Nabídky hodnotí odborné komise, které zpravidla v den uzávěrky a otevření obálek i vyhlásují výsledek.

Komunitární tendry na EuropeAid

Českým firmám a nestátním neziskovým organizacím se také doporučuje pravidelně sledovat [tendry EU](#) (odkaz je nastaven na vyhledávání tendrů s realizací v Libanonu).

Pokud jsou podmínky způsobilosti pro menší firmu příliš náročné, lze do tendru vstoupit v rámci konsorcia (kritéria platí pro konsorcium jako celek, nikoliv pro jeho jednotlivé členy) či se zárukou ekonomického operátora.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Přesný vzor pro řešení obchodních sporů není možné vypracovat, nicméně s ohledem na pomalé fungování místních soudů (sporná soudní řízení v komerčních věcech trvají 5 až 6 let, výkon soudního rozhodnutí dalších 6 měsíců až 2 roky) lze obecně doporučit využívat alternativních/smírčích forem jejich urovnávání.

Libanon je členem Mezinárodního střediska pro řešení kapitálových sporů (*International Center for the Settlement of Investment Disputes - ICSID*) a účastníkem konvence z roku 1958 o uznávání a vymáhání rozhodnutí zahraničních rozhodčích soudů. Závazky z těchto konvencí jsou dostatečně promítnuty do libanonského práva.

Ekonomické organizace vč. obchodních, průmyslových a zemědělských komor vytvořily v r. 1995 Libanonské centrum pro arbitráž (*The Lebanese Centre for Arbitration*), které přebírá řešení sporů mezi účastníky trhu v obchodních a investičních záležitostech. Procedurální pravidla jeho smírčího a arbitrážního řízení jsou prakticky totožná s pravidly Mezinárodní obchodní komory v Paříži (*International Chamber of Commerce - ICC*).

Doporučení českým firmám:

- Při vstupování do obchodních závazků vždy nutno důkladně studovat smluvní dokumenty. Pozornost je nutné věnovat zejm. verzi přijatých obecných obchodních podmínek a také ustanovení o rozhodném právu (dle kterého se budou řešit případné spory). Pokud se nepodaří prosadit příslušnost českého soudu (což je vždy optimální řešení) a spory se budou řešit v rámci libanonského práva, lze předpokládat několikaleté řízení a vysoké náklady na nutné místní právní zastoupení.

- Jakkoliv lze při zvažování investičních aktivit v Libanonu počítat s dostatečným legislativním zajištěním a vysokou úrovní partnerů, je třeba vzít v úvahu i trvale napjatou bezpečnostní a vnitropolitickou situaci v zemi, resp. v celém regionu, a investice pojistit i proti nekomerčním rizikům.
- Velkou pozornost se doporučuje věnovat dohodě o platebních podmínkách. Pro vývoz z ČR do Libanonu je vhodný platební styk na bázi L/C nebo prosté platby předem (případně kombinací), a to přes místní banku a konkrétní komerční banku v ČR. Vzhledem k možným rizikům, která by se mohla odvinout z případného zhoršení bezpečnostní situace v Libanonu, jsou nejvhodnější dodací podmínky pro české vývozce EXW, FAS a FOB, ze kterých pro dodavatele nevyplývají žádné další závazky; pro dovoz z Libanonu je naopak vhodné podmínit platbu (ať už hotovostní, L/C nebo D/P) doručením zboží dovozci nebo překročením hranice ČR.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Vzhledem k multikulturnímu a multireligioznímu charakteru země neexistuje jednotný návod pro jednání s libanonskými partnery. Kromě standardních zásad se doporučuje vzít v potaz následující doporučení:

- Ačkoliv je v Libanonu úředním jazykem arabština, nejfrekventovanějším obchodním jazykem zůstává angličtina a francouzština. Jednání v arabském jazyce, nebo jeho alespoň částečná znalost, jsou ceněna, je však třeba mít na paměti, že libanonská hovorová arabština se oproti klasické arabštině odlišuje.
- Pro úspěšné završení obchodu je důležitý osobní kontakt s partnerem a nezřídka také rituál více setkání/ obědů a večeří před závaznou rozpravou o uzavření kontraktu.
- Obchodní schůzky je vhodné organizovat tak, aby nekolidovaly s náboženskou příslušností partnera. Není např. vhodné naplánovat setkání s muslimským partnerem na pátek, který je hlavním modlitebním dnem. Taktéž je vhodné respektovat půst věřících v období Ramadánu.
- Termín jednání se doporučuje ověřovat předem telefonicky; nebývá výjimkou, že libanonské obchodníky své schůzky na poslední chvíli ruší.
- Při jednání s libanonskými partnery se doporučuje vyvarovat se komentování poměrů v zemi a náboženských zvyků. V případě muslimských partnerů je vhodné vyvarovat se nevhodných dáreků (např. alkoholu) a respektovat náboženské genderové odlišnosti.
- Při cestě na schůzku je nutno počítat s každodenními problémy v městské dopravě (časté dopravní zácpy v centru města). Příležitostná nedochvilnost je z tohoto důvodu v Libanonu tolerována, avšak za předpokladu, že je spojena s telefonickým avizováním zpoždění a následnou omluvou.
- Projednávání státních zakázek bez libanonského prostředníka je prakticky nemožné.

Pracovní a prodejní doba:

Pracovní doba veřejných institucí je zpravidla od 8.00 do 14.00 hod. od pondělí do čtvrtka, v pátek od 8.00 do 11.00 hod. a v sobotu od 8.00 do 13.00 hod. Běžná pracovní doba ve firmách je v letních měsících od 9.00 do 16.00 hod., v zimním období od 9.00 do 17.00 hod. Banky jsou otevřeny od 8.30 do 13.30 hodin, v sobotu od 8.00 do 11.00 hod. Neděle je dnem pracovního klidu.

Prodejní doba se různí dle sezóny a typu obchodu. Obchody otevírají ráno v 8.30 až v 10.00 hod., zavírají kolem 19.30 hodin. Velké supermarkety mají otevřeno po celý týden od 9.00 do 22.00 hodin, některé o víkendech do půlnoci.

Státní svátky

Hlavní křesťanské svátky jsou v zásadě termínově obdobné jako v celém světě, hlavní muslimské svátky jsou pohyblivé a řídí se lunárním kalendářem. Měsíční muslimský svátek Ramadán v roce 2020 probíhá od 23. dubna do 24. května. Přesné datum počátku a ukončení Ramadánu (včetně závěrečných svátků al-Fitr) je vyhlášováno pro jednotlivé muslimské směry

vrcholnými náboženskými představiteli jednotlivých komunit těsně před jejich začátkem v návaznosti na pohyby Měsíce.

Orientační přehled oficiálních svátků na rok 2020 (oficiální seznam

lze nalézt [zde](#))

Datum	Svátek
1.1.	Nový rok
6.1.	Svátek vánoční – arménský ortodoxní
9.2.	Den sv. Marouna
14.2.	Den památky Rafika Harírho
25.3.	Zvěstování Panny Marie
10.4.	Velký pátek
12.4.	Velikonoce
17.4.	Velký pátek (ortodoxní)
19.4.	Velikonoce (ortodoxní)
23.4.	Začátek Ramadánu
1.5.	Svátek práce
3.5.	Svátek mučedníků
10.5.	Den osvobození
24.5.	Eid Al-Fitr (končí Ramadán)
31.7.	Eid Al-Adha
15.8.	Nanebevzetí Panny Marie

20.8.	Hijri New Year (islámský Nový rok)
29.8.	Ašúra
29.10.	Narození proroka Mohameda
22.11.	Den nezávislosti
25.12.	Svátek Vánoční

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Mezi oběma zeměmi platí vízová povinnost. Od 21. 12. 2007 využívají držitelé libanonských cestovních dokladů ke krátkodobým cestám do ČR do 90 dnů schengenské vízum, které vydává Velvyslanectví ČR v Bejrútu (požádat lze prostřednictvím [VFS Global Bejrút](#)), příp. lze využít platného schengenského víza uděleného jiným státem Schengenské úmluvy.

Čeští občané mohou o vízum požádat buď na Velvyslanectví Libanonské republiky v ČR nebo na mezinárodním letišti v Bejrútu, kde je vízum udělováno do platného cestovního dokladu. Aktuální podmínky pro udělení vstupního víza a poplatky stanovené za jeho udělení doporučujeme konzultovat před cestou s Velvyslanectvím Libanonu v Praze. Přihlašovací povinnost není u krátkodobých pobytů stanovena.

Libanonské vízum je možné obdržet pouze do pasu, který neobsahuje izraelské vstupní či výstupní razítko. Letecké společnosti mohou odmítnout přepravit do Libanonu cizince, jejichž cestovní pas má kratší platnost než 3 měsíce od předpokládaného konce pobytu v Libanonu. I pokud je taková osoba přepravena, ze stejného důvodu může být vstupní vízum neuděleno libanonskými úřady přímo na letišti v Bejrútu.

O jiné typy víz, tj. dlouhodobé, je nutné vždy žádat prostřednictvím velvyslanectví či konzulátu Libanonu v zahraničí. Užitečné informace v anglickém, francouzském a arabském jazyce jsou rovněž dostupné na webových stránkách libanonské [General Security](#), sekce "Entry Visas".

Kontakt na zastupitelský úřad ČR v Libanonu viz kapitola 7.1.

Kontakt na zastupitelský úřad Libanonské republiky v ČR:

Embassy of the Republic of Lebanon
Lazarská 6
120 00 Praha 2
Tel.: +420 224 930 495, + 420 224 930 029
Fax: +420 224 934 534

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Občané EU mohou zastávat jakékoli místo v soukromé firmě, podmínky pro získání pracovního povolení v jednotlivých profesích jsou však velmi rozdílné a často administrativně náročné. Vyřízení formalit je tak nutno ponechat na zaměstnavateli.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Zdravotnictví v Libanonu je na dobré úrovni, řada nemocnic (zejména v Bejrútu) je na evropském standardu. I v odlehlejších částech Libanonu je obvykle k dispozici dostatek ordinací lékařů se soukromou praxí a nemocnic. Velmi hustá je síť lékáren, dobře zásobených běžnými léčivy. Je však třeba počítat s tím, že náklady na ošetření i léky je nutno hradit v hotovosti a ceny jsou poměrně vysoké. Doporučuje se před cestou vždy uzavřít zdravotní připojištění, zahrnující případnou leteckou repatriaci do ČR. Při sjednávání pojištění je třeba důkladně prověřit případná omezení, např. ve formě výhrady na ošetření ve smluvních nemocnicích či nevýhodného krytí (např. z důvodu příliš vysoké spoluúčasti pojistníka).

- Policie (ISF): 112
- Civilní obrana: 125
- Hasiči: 175
- Červený kříž, záchranná služba: 140
- Červený kříž, operační centrum: 05/458 200 nebo 05/458 205
- Hospital Saint Charles: 05/953 444
- Hospital Hotel Dieu de France: 01/615 300
- Americká univerzitní nemocnice: 01/350000

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Ambassade de la République Tchèque - Embassy of the Czech Republic

17, 419th Street (St. Becharra Church Street)

Mount Lebanon, Baabda

LIBAN / LEBANON

Telefony: 00961 - 5 - 929 010, 929 011, 929 012, 929 013

Pohotovost: 00961 - 3 - 332291 (telefon je užíván v mimopracovní dobu velvyslanectví a pouze pro urgentní případy)

Fax: 00961 - 5 - 922 120

E-mail:

- beirut@embassy.mzv.cz (e-mail zastupitelského úřadu)
- consulate.beirut@embassy.mzv.cz (e-mail konzulárního úseku)
- commerce_beirut@mzv.cz (e-mail obchodního úseku)
- petr_sochor@mzv.cz (e-mail zemědělského úseku)

Web: www.mzv.cz/beirut

Facebook: <https://www.facebook.com/czechembassybeirut/>

Kontaktní osoby:

- Michaela Froňková - velvyslankyně
- Dagmar Minaříková - zástupce vedoucí úřadu
- Petra Klobušíková - vízová agenda pro Sýrii
- Lýdia Skolilová Pašková – ekonomická, obchodní agenda, agenda rozvojové spolupráce a humanitární pomoci
- Petr Sochor - agrární a potravinářská spolupráce
- Tamara Al Sulaimanová - konzulární a vízová agenda pro Libanon
- Andrea Novotná - konzulární a vízová agenda pro Libanon

Velvyslanectví se nachází na předměstí Bejrútu ve čtvrti Baabda, mezi Justičním palácem a kostelem St. Béchara. Je umístěno cca 10 km od centra města a 12 km od letiště, poblíž dálnice směrem na Damašek.

Při první cestě na velvyslanectví je vhodné využít služeb taxi. Poplatky za taxi najaté na letišti se pohybují kolem 20–30 USD. Při cestování po Libanonu obecně doporučujeme využít spíše prověřených taxi služeb, např. Charlie Taxi, tel. 01/285710, nebo Queen Taxi 05/958811.

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

V teritoriu není zastoupena žádná jiná česká státní instituce.

Kontakty na MZV ČR:

- Ústředna - tel. +420 224 181 111
- Odbor států Blízkého východu a severní Afriky - tel. + 420 224 182 470
- Odbor ekonomické diplomacie - tel. + 420 224 182 592

Kontakt na MPO ČR:

- Odbor zahraničně ekonomických politik II - tel. + 420 224 852 400; e-mail: ozep-mimoevropske-staty@mpo.cz

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- První pomoc: 140 nebo (05) 921 675
- Policie: 112 nebo (01) 752 428/9
- Požárníci: 175 nebo (01) 445 300
- Americká univerzitní nemocnice: (01) 350 000
- Informace o počasí: 1722
- Informace o telefonních číslech: 120
- Bejrútské letiště: (01) 628 000 až 009

Aktuální informace o počasí v Libanonu se doporučuje prověřit zejména při plánování přejezdu z Bejrútu do údolí Bekáa (a event. dále do Damašku). V případě nepřízně počasí může být spojnice mezi Bejrútem a údolím Bekáa uzavřena.

7.4 Internetové informační zdroje

Přehled důležitých internetových adres využitelných českými podnikateli se zájmem o spolupráci s Libanem (adresy vládních institucí, ekonomických a finančních institucí a profesních svazů) je k dispozici na internetovém portálu Agentury pro investiční rozvoj Libanonu (IDAL) www.idal.com.lb nebo na portálu Centrální banky Libanonu www.bdl.gov.lb. Ten je současně vhodným zdrojem informací o ekonomickém vývoji země. Jsou zde zveřejňovány měsíční, čtvrtletní a výroční zprávy Centrální banky. Na portálu je možné získat také kompletní informace k vývoji bankovního sektoru, aktuální směnné kurzy a výše úrokových sazeb a odkazy na všechny libanonské banky disponující internetovými adresami.

Při vyhledávání obchodních partnerů je vhodné využít internetové stránky Federace obchodních, průmyslových a zemědělských komor www.cci-fed.org.lb. Tendrové příležitosti v oblasti investičních projektů jsou zveřejňovány na webovém portálu Rady pro rozvoj a rekonstrukci (CDR) www.cdr.gov.lb. Výroční zprávy této organizace dostupné na uvedené internetové stránce vhodně mapují situaci poválečné obnovy a rozvoje jednotlivých sektorů. Užitečným portálem pro potenciální investory je zejména domovská stránka investiční agentury IDAL www.idal.com.lb. Informace o celních náležitostech jsou k dispozici na www.customs.gov.lb, v případě českých exportérů však doporučujeme se seznámit i s vývojem celních tarifů mezi Libanem a členskými státy EU dohodnutý v rámci Asociační dohody na www.eeas.europa.eu.

Užitečné informace k navázání obchodních vztahů s Libanem jsou rovněž obsahem kapitoly obchod a ekonomika na webu Velvyslanectví ČR v Bejrútu www.mzv.cz/beirut. Nejvhodnějším portálem s turistickými informacemi je www.destinationlibanon.gov.lb.

Vyhledavače libanonských hotelů, restaurací, obchodních a zábavních center, půjčoven automobilů apod. jsou dostupné

na www.lebanon.com. Kalendář akcí odehrávajících se v Libanonu je dostupný na www.lebtivity.com.

Libanonské vládní instituce:

- Ministerstvo zemědělství www.agriculture.gov.lb
- Ministerstvo průmyslu www.industry.gov.lb
- Ministerstvo ekonomie a obchodu www.economy.gov.lb
- Ministerstvo dopravy a veřejných prací www.transportation.gov.lb
- Ministerstvo financí www.finance.gov.lb
- Ministerstvo telekomunikací www.mpt.gov.lb
- Centrální banka www.bdl.gov.lb
- Rada pro rozvoj a rekonstrukci (CDR) www.cdr.gov.lb
- Agentura pro investiční rozvoj Libanonu (IDAL) www.idal.com.lb
- Generální ředitelství celnic www.customs.gov.lb

Další zdroje informací o Libanonu:

všeobecné informace:

- lebanon.com

turistické informace:

- destinationlebanon.gov.lb
- www.living-lebanon.com
- www.lebtivity.com

obchodní komory a profesionální asociační svazy:

- Federace obchodních, průmyslových a zemědělských komor cci-fed.org.lb
- Obchodní, průmyslová a zemědělská komora pro Bejrút a Mount Libanon www.ccib.org.lb
- Asociace libanonských bank www.abl.org.lb
- Asociace libanonských průmyslníků www.ali.org.lb

statistiky:

- databank.com.lb
- www.cas.gov.lb
- www.indexmundi.com
- www.customs.gov.lb

další užitečné informace:

- Zpravodajský portál Daily Star (v angličtině) dailystar.com.lb
- Zpravodajský portál L'Orient-Le Jour (ve francouzštině) www.lorientlejour.com
- Libanonská cizinecká policie www.general-security.gov.lb
- Žluté stránky Libanonu www.yellowpages.com.lb
- Asociační dohoda Libanonu a EU trade.ec.europa.eu